

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122015063
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Szabó
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122015063.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Szabó a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. X. júna XXXX v C., trvale bytom D. A., E. XXXX/XX F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 19. decembra 2022, č. k. 5PP/162/2022-25, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. februára 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. zamieta.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku a § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol odsúdenému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Levice z 6. septembra 2019, sp. zn. 0T/83/2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Levice o neosvedčení v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sp. zn. 0T/83/2019 z 24. februára 2022 a rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 25. marca 2022, sp. zn. 21T/15/2021.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

K prvej materiálnej podmienke okresný súd poukázal na hodnotenie odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody a konštatoval, že odsúdený aj túto podmienku splnil. Okresný súd okrem iného uviedol, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody bolo na primeranej úrovni. Odsúdený príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, osobnú hygienu mal osvojenú, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyhľadával. Odsúdený bol doposiaľ jedenkrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol a stanovené ciele programu zaobchádzania plní.

K druhej materiálnej podmienke okresný súd uviedol, že túto nepovažuje za splnenú. Okresný súd poukázal na odpis z registra trestov, kde má odsúdený v súčasnosti evidovaných 7 záznamov. Odsúdený bol v predchádzajúcom období trestaný alternatívnym trestom v podobe trestu povinnej práce a podmieneným trestom odňatia slobody so skúšobnou dobou, v ktorej sa napokon osvedčil. Okresný súd poukázal aj na odsúdenie Obvodným súdom Praha 1 rozhodnutím zo dňa 16.03.2016 sp. zn. 67T/23/2016, ktorým bol odsúdenému uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky a trest vyhostenia v trvaní 2 roky. Trestná minulosť odsúdeného a doposiaľ uložené tresty však neboli pre odsúdeného dostatočným poučením na to, aby zmenil svoje správanie v súlade so zákonom, nakoľko pokračoval v trestnej činnosti a dopustil sa prečinu krádeže, za

ktorý mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Levice zo dňa 06.09.2019 sp. zn. 0T/83/2019 uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu so skúšobnou dobou v trvaní 30 mesiacov. Odsúdený šancu na riadne vedenia života počas skúšobnej doby nevyužil a opakovane sa v priebehu skúšobnej doby dopustil trestnej činnosti, konkrétne prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, za ktorý mu bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 25.03.2022 sp. zn. 21T/15/2021 uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Týmto rozsudkom súd zároveň zrušil trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 21.12.2019 sp. zn. 0T/174/2019, za skutok ktorý odsúdený takisto spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený však naďalej v trestnej činnosti počas skúšobnej doby pokračoval spáchaním prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, za čo mu bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 26.04.2021 sp. zn. 2T/41/2020 uložený nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Nakoľko sa správanie odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody ani zďaleka nepriblížilo vedeniu riadneho života, uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 0T/83/2019 zo dňa 24.2.2022 súd odsúdeného neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odkladu a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov.

Okresný súd ďalej uviedol, že pokiaľ uloženie podmieneného trestu odňatia slobody so skúšobnou dobou nebolo pre odsúdeného dostatočnou motiváciou na to, aby preukázal schopnosť viesť riadny život, a to nielen počas skúšobnej doby ale aj po jej uplynutí, preto ani pozitívne hodnotenie riaditeľa ústavu nie je dostatočnou zárukou, že odsúdený povedie po prepustení z výkonu trestu riadny život. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to tak, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má okresný súd za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Po vyhlásení napadnutého uznesenia sa prokurátor vzdal práva podať sťažnosť a odsúdený sťažnosť zahlásil, ktorú do predloženia veci krajskému súdu neodôvodnil.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku Nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku Ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

- a) rozhodne vo veci sám, alebo
- b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) až f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3, 4 alebo 10, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo

ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

Podľa § 194 ods. 2 Trestného poriadku Ak je chybná len časť napadnutého uznesenia a možno ju oddeliť od ostatných alebo ak sa týka sťažnosť len časti uznesenia, obmedzí nadriadený orgán svoje rozhodnutie podľa odseku 1 len na túto časť.

Krajský súd na základe riadne a včas podanej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia ako aj konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdenému bol postupne nariadený výkon troch trestov odňatia slobody, a to v trestnej veci Okresného súdu Nitra vedenej pod sp. zn. 2T/41/2020 vo výmere 6 (šesť) mesiacov, ktorý trest odsúdený vykonával od 17. decembra 2021 do 17. júna 2022, ďalej v trestnej veci Okresného súdu Levice vedenej pod sp. zn. 0T/83/2019 vo výmere 8 (osem) mesiacov, ktorý trest odsúdený vykonával od 17. júna 2022 a medzičasom vykonal dňa 16. februára 2023 a v trestnej veci Okresného súdu Nitra vedenej pod sp. zn. 21T/15/2021 vo výmere 10 (desať) mesiacov, ktorý trest odsúdený vykonáva od 16. februára 2023 s predpokladaným koncom trestu dňa 15. augusta 2023.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na možnosť podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody krajský súd uvádza, že jej splnenie okresný súd vyhodnotil správne, pretože odsúdený z postupne uložených trestov odňatia slobody vykonal potrebnú časť, a to minimálne jednu polovicu zohľadňujúc ustanovenie § 66 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Vo vzťahu k prvej materiálnej podmienke na možnosť podmieneného prepustenia krajský súd zastáva názor, že okresný súd záver o jej splnení ustálil správne. Krajský súd v zhode s okresným súdom poukazuje na hodnotenie odsúdeného, ktorý plní ciele stanovené programom zaobchádzania, disciplinárne trestaný nebol, disciplinárne odmenený bol dvakrát, čo vyplynulo z hodnotenia ústavu ako aj z vyjadrenia zástupcu ústavu na verejnom zasadnutí, ktorý uviedol, že ku dňu konania verejného zasadnutia bola odsúdenému udelená pochvala.

Vo vzťahu k splneniu druhej materiálnej podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody krajský súd uvádza, že záver okresného súdu o jej nespĺnení považuje za správny. Krajský súd uvádza, že vo vzťahu k dôvodnosti očakávania riadneho vedenia života po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je všeobecne relevantným pre posúdenie prognózy riadneho vedenia života aj faktor trestnej minulosti odsúdeného, hoci prognóza vedenia riadneho života sa vzťahuje k budúcnosti, preto na jej nedostatok nie je možné usudzovať výlučne na základe minulého chovania odsúdeného. Trestná minulosť odsúdeného všeobecne predstavuje tiež dôležité hľadisko pri posudzovaní splnenia podmienok na podmienené prepustenie, avšak hodnotenie prognózy vedenia riadneho života v budúcnosti zásadne nemôže byť založené len na nej. Zohľadniť je potrebné aj ďalšie, najmä aktuálne poznatky k osobe odsúdeného, stavu jeho nápravy a prostredie, v ktorom by sa odsúdený ocitol po prípadnom podmienenom prepustení na slobodu a zaoberať sa tiež okolnosťami spáchanej trestnej činnosti pri zameraní sa na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného.

Krajský súd uvádza, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Výkon uloženého trestu má na odsúdeného vplyvať tak, aby došlo k jeho polepšeniu bez ohľadu na to, či bude alebo nebude podmienne prepustený. Podstatou úvah súdu pri rozhodovaní o návrhu na podmienne prepustenie odsúdeného je v konečnom dôsledku ustálenie dôvodnosti predpokladu, že v odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je odsúdený vo výkone trestu s jediným cieľom dospieť k záveru, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Okresný súd správne poukázal na odpis registra trestov odsúdeného, z ktorého vyplynulo, že odsúdený sa v prípade jeho odsúdenia Okresným súdom Nitra v jeho trestnej veci vedenej pod sp. zn. 4T/47/2015 pri uložení podmieneného súhrnného trestu odňatia slobody v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia osvedčil. Následne mu bol Obvodným súdom Praha 1 v jeho trestnej veci vedenej pod sp. zn. 67T/23/2016 opätovne uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, kde sa znova osvedčil a následne mu bol Okresným súdom Levice trestným rozkazom z 6. septembra 2019, sp. zn. 0T/83/2019, právoplatným dňa 6. septembra 2019 uložený ďalší trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby 30 (tridsať) mesiacov. Odsúdený však v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia spáchal opätovne trestný čin, za spáchanie ktorého bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 21. decembra 2019, sp. zn. 0T/174/2019, právoplatným dňa 21. decembra 2019 na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace, ktorý trest vykonal dňa 30. novembra 2020. Odsúdenému bol ďalej rozsudkom Okresného súdu Nitra z 26. apríla 2021, sp. zn. 2T/41/2020, právoplatným dňa 7. septembra 2021 uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov nepodmienne, pričom odsúdený aj v tomto prípade trestný čin spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a zároveň ako recidívu k jeho odsúdeniu trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 21. decembra 2019, sp. zn. 0T/174/2019, právoplatným dňa 21. decembra 2019. Odsúdený bol napokon odsúdený aj rozsudkom Okresného súdu Nitra z 25. marca 2022, sp. zn. 21T/15/2021, právoplatným dňa 25. marca 2022, tiež za trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Na odsúdeného teda nemal výchovný účinok ani uložený podmienený trest odňatia slobody, pričom v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia spáchal celkom tri trestné činy.

Krajský súd zároveň poukazuje na obsah hodnotenia odsúdeného, z ktorého vyplýva, že odsúdený nie je vyučený a nemá ukončený ani II. stupeň základnej školy, pričom počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz a ani iné formy vzdelávania, pričom pred nástupom trestu odňatia slobody bol nezamestnaný. Odsúdený tak počas výkonu trestu odňatia slobody neprejavil žiadnu aktivitu smerujúcu k tomu, aby zvýšil svoje šance sa po výkone trestu odňatia slobody zamestnať a získať tak legálny zdroj príjmov.

Zo skutočností uvedených v bodoch 18 a 19 tak podľa názoru krajského súdu nie je možné prezumovať riadne vedenie života odsúdeným po výkone trestu odňatia slobody a riziko recidívy odsúdeného je tak vysoké.

Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.